

51. STRETNUTIE ČITATEĽOV ČASOPISU KRÁSY SLOVENSKA

VYŠNÝ SLAVKOV

30. máj - 1. jún 2014

Smrekovica (1200 m.n.m.)

PIATOK 30. mája 2014

19:00 hod. - beseda s redakciou časopisu Krásy Slovenska a organizátormi stretnutia o časopise a Branisku v sále obecného úradu.

SOBOTA 31. mája 2014

- 6:30 hod.** - prezentácia vo Vyšnom Slavkove
6:45 hod. - oboznámenie s najnáročnejšou trasou **D**, odchod 7.00 hod
7:45 hod. - oboznámenie s hlavnou trasou **A**, odchod 8.00 hod
11:45-12:05 hod. - stretnutie na Smrekovici, príhovory predsedu KST, zástupcu redakcie časopisu a organizátora stretnutia
12:05-12:15 hod. - prezentácia a krst nových publikácií z vydavateľstva DAJAMA: **Najkrajšie pešie prechody a Najkrajšie cyklovrcholy**
15:00 hod. - začiatok kultúrneho programu vo Vyšnom Slavkove
16:00 hod. - stávanie mája
16:20 -16:40 hod. - krátke príhovory hostí
16:40 -16:50 hod. - odovzdanie klubového trička najstaršiemu a najmladšiemu účastníkovi stretnutia, členovi KST
16:50 - 17:00 hod. - odovzdanie štafety budúcemu organizátorovi
17:00 - 19:00 hod. - pokračovanie kultúrneho programu - Majáles

NEDEĽA 1. júna 2014

Individuálny program, možnosť túry k Vyšnoslavkovským vodopádom (3 h), výstup na Veľkú skalú (4h)

- 9:30 hod.** svätá omša, prehliadka kostola a prvostupňových relikvií, hrob Gustáva Popoviča (rodáka zachyteného na fotografii Obed na vrchole mrakodrapu v USA)
11:00 hod. prednáška - **Veľkosť a význam slovenských dejín** (historik - kňaz, Dr. Donát Čarnogurský)

Vyšný Slavkov

VÝSTUP NA SMREKOVICU (1200 m.n.m.)

Hlavná trasa A - výstup 3,5 h a zostup 3 h

žltá turistická značka

8:00 h Vyšný Slavkov 560m - Smrekovica 1200m - 11:30 h.

Zostup po žltej -12:30 h Vyšný Slavkov 15:30 h

Trasa D - okružná trasa najnáročnejšia 8,5 h

žltá turistická značka

7:00 h Vyšný Slavkov - ponad obec Boková dráha, výver Bystrík, sedlo Branisko 9:30 h (CHVÁLA BOHU) modrá turistická značka Diablová diera, chata Simona, turistický smerovník modré trojuholníky Smrekovica 1200m - 11:30 h.

Zostup po žltej - 12:30 h Vyšný Slavkov 15:30 h

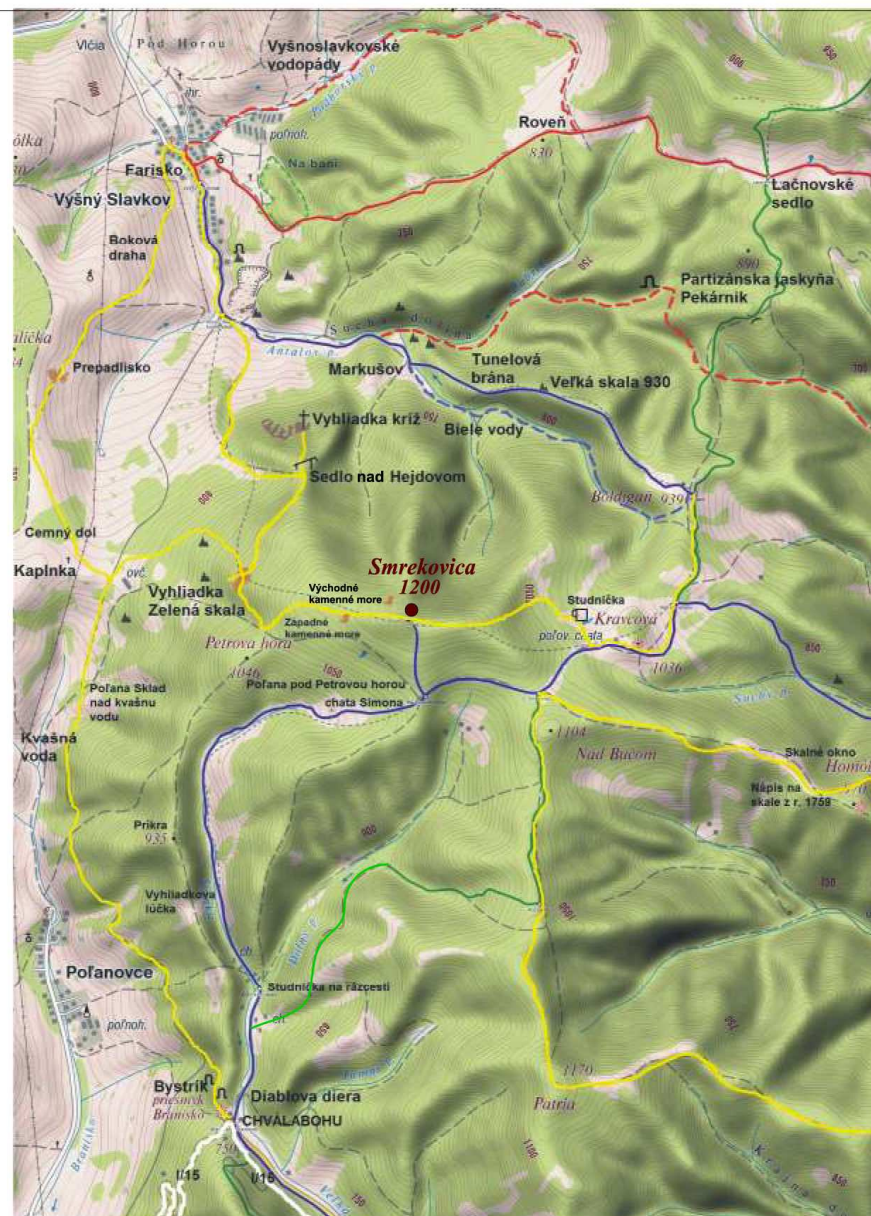
Trasy možno individuálne kombinovať

INFO: www.vysnyslavkov.sk

www.ubytovanievysnyslavkov.sk

Organizátor : KST Smrekovica – Kamilky

INFO o ubytovaní: Ján Palenčár - 0903 831 022

Pozor zmena termínu! Stretnutie je preložené z 24.5.2014 na 31.5.2014 kvôli voľbám do europarlamentu.

Vyšný Slavkov s nadmorskou výškou 560 m, okres Levoča

51. stretnutie čitateľov časopisu Krásy Slovenska

s možnosťou výstupu na 1200 m vysokú Smrekovicu, najvyšší vrch Braniska.

sobota 31.5.2014

Výstupové trasy:

Hlavná A:

Trasa vzhľadom na výškové prevýšenie 640 m náročná 7,5 hod.

Výstup 3,5 hod. a zostup 3 hod. po žltej turistickej značke.

08:00 Vyšný Slavkov námestie 560 m – lom – sedlo Pod Hejdovom – Zelená skala – Smrekovica 1200 m 11:30.

Zostup opačným smerom o 12:30 zo Smrekovice - Vyšný Slavkov 15:30.

Trasa B:

Okružná trasa menej náročná 5,5 hod bez výstupu na Smrekovicu.

Po žltej turistickej značke: Vyšný Slavkov námestie – lom – sedlo Pod Hejdovom - Zelená skala – doprava zostup po žltých trojuholníkoch značkou na miesto s rozhľadom do sedla Prašivá na Geredzinách- tu doprava po žltej turistickej značke – Cerný dol – horná hranica plošiny Sihot' – Prepadlisko – Boková dráha s krásnym výhľadom na Smrekovicu – Vyšný Slavkov.

Trasa C:

Okružná trasa nenáročná 4 hod. bez výstupu na Smrekovicu.

Po žltej turistickej značke z námestia vo Vyšnom Slavkove späť severným smerom k turistickému smerovníku Farisko a tu doľava ponad obec – Boková dráha – Prepadlisko – horná hranica plošiny Sihot' s krásnym výhľadom na Smrekovicu, Zelenú a Veľkú skalú, Hrebeň Ostrej a Vyšný Slavkov – Černý dol – sedlo Prašivá na Geredzinách – tu doľava a neznáčeným chodníkom po lúčach krátky zostup k lomu na žltú turistickú značku – Vyšný Slavkov.

Trasa D:

Okružná trasa najnáročnejšia 8,5 hod.

07:00 Po žltej turistickej značke z námestia vo Vyšnom Slavkove späť severným smerom k turistickému smerovníku Farisko a tu doľava ponad obec – Boková dráha – Geredziny – Výver Bystrík – sedlo Branisko 09:30. V sedle napojenie na modrú turistickú značku a severným smerom – Diabla diera – Poľana pod Petrovou horou – turistický smerovník Markova skratka na Smrekovicu - modrými trojuholníkmi značkou na miesto s rozhľadom na Smrekovicu 11:30. Zostup o 12:30 po žltej turistickej značke – Zelená skala – Sedlo pod Hejdovom – lom – Vyšný Slavkov 15:30.

Individuálne je možné jednotlivé trasy a smery ľubovoľne kombinovať.

Program:

Piatok 30. mája 2014

19.00 hod. - beseda s redakciou časopisu Krásy Slovenska a organizátormi stretnutia o časopise a Branisku v sále kultúrneho domu obecného úradu.

Sobota 31. mája 2014

Od 06:30- prezentácia na námestí vo Vyšnom Slavkove

06:45 - oboznámenie účastníkov, ktorí sa rozhodli pre najnáročnejšiu trasu D s odchodom o 07:00.

07:45 - oboznámenie účastníkov hlavnej trasy A s odchodom o 08:00.

Účastníci, ktorí sa rozhodnú pre trasu B a C nemajú stanovený odchod a podľa požiadania budú o trasách informovaní pri prezentácii.

11:45 – 12:05 - stretnutie účastníkov trás A, D na Smrekovici s príhovorom predsedu KST, zástupcu redakcie časopisu Krásy Slovenska a organizátora stretnutia

12.05 - 12.15 - prezentácia a krst nových publikácií z vydavateľstva DAJAMA s názvom **Najkrajšie pešie prechody** a **Najkrajšie cyklovrcholy**

15:00 - začiatok kultúrneho programu vo Vyšnom Slavkove

16:00 - stávanie mája

16:20 – 16:40 - krátke príhovory hostí

16:41 – 16:50 – odovzdanie klubového trička najstaršiemu a najmladšiemu účastníkovi stretnutia, členovi KST

16:51 – 17:00 - odovzdanie štafety organizátorom 52. stretnutia v roku 2015 na Poľane

17:01 – 19:00 – pokračovanie kultúrneho programu, majáles.

Nedeľa 1.6.2014

Individuálny program, možnosť túry k Vyšnoslavkovským vodopádom, výstup na Veľkú skalú, účasť na svätej omši, po ktorej je možná prehliadka kostola s prvostupňovými relikviami svätých a návšteva hrobu Gustáva Popoviča, rodáka z Vyšného Slavkova, zachyteného na jednej z najznámejších fotografií 20. storočia nazvanej Obed na vrchole mrakodrapu a účasť na prednáške Veľkosť a význam slovenských dejín.

Ubytovanie:

Priamo v obci je možnosť ubytovať sa na súkromí. Informácie Ján Palenčár tel: 0903 831 022.

Individuálne na vlastných karimatkách a v spacích vakoch v sále kultúrneho domu alebo vo vlastných stanoch vo vymedzenom priestore farskej záhrady.

V bližšom okolí sú ubytovacie kapacity pre individuálne a skupinové ubytovanie. Niektoré možnosti ubytovania:

Penzión „Hamborek“, Brezovička 144, pani Švecová, tel.: 0908 889 049

Penzión pod Mariánskou horou, Kováčova vila 2 Levoča, tel.: 053 4512705, 0903 255 440

Turistická ubytovňa Lipany, tel.: 051 4572523

Lúčka Potoky, tel.: 0908 986 395, 051 4572455

Ubytovanie „U Kastelána“ Spišské Podhradie, tel.: 0915 943 215, 053 4699299

Penzión „Podzámok“ Spišské Podhradie, tel.: 053 4541755

Turistická ubytovňa Sivá Brada, tel.: 053 4451565

Motel Vargas, tel.: 053 4699323

Motorest Branisko, tel.: 0907 917 356

Doprava:

Doprava je individuálna. V obmedzenom počte sa môže využiť doprava verejným prepravcom, pričom cestovný poriadok je zverejnený prepravnými spoločnosťami. Počas stretnutia budú organizátorom vymedzené plochy na parkovanie autobusov a osobných motorových vozidiel.

Ďalšou možnosťou prepravy sú súkromní prepravcovia na trase:

Prešov – Vyšný Slavkov tel.: 0907 415 243

Spišská Nová Ves – Vyšný Slavkov tel.: 0911 602 802

Informácie: www.vysny Slavkov.sk

www.ubytovanievysny Slavkov.sk

Kontakt na organizátorov: Ján Chovanec tel.: 0905 387 115

Informácia o lokalite.

Priliehavejší názov ako Branisko tento čarokrásny kút Slovenska ani nemohol dostať. Pohorie Branisko sa nachádza na rozhraní Šariša a Spiša. Z pohľadu Šariša sa zvykne hovoriť, že je to brána na Spiš. Svoj názov má odvodený od slova „brániť sa“, ktorý pochádza z obdobia začleňovania Spiša do Uhorska na začiatku 12. storočia. Branisko je jediným slovenským, dôsledne severojužným pohorím s dĺžkou 20 km a šírkou od 3 do 7 km. Patrí medzi jadrové pohoria a predstavuje najvýchodnejší článok Fatransko-tatranskej oblasti. Na západe a severe hraničí s Levočskými vrchmi a Spišskou kotlinou, na východe so Šarišskou vrchovinou. Na juhu v doline Hornádu sa stretáva so Slovenským rudohorím. V juhovýchodnom cípe v doline Kluknavského potoka sa stýka s Čiernou horou. Na pomerne malom území dochádza k stretu prvo, druho a treťohorných hornín. S geologickým podložím súvisí aj členitosť reliéfu a pestrosť vegetačného krytu. V severnej časti sa nachádzajú prielomové rokliny v druhohorných vápencoch a dolomitoch. Najznámejší je Lačnovský kaňon a 60 m vysoká skalná ihla Mojžišov stĺp. Pozornosť si však zaslúžia aj Vyšnoslavkovské vodopády, Veľká a Zelená skala a masív Rajtopiky. Na stavbe Braniska a teda aj Smrekovice najvyššieho vrchu sa zúčastňuje kryštalické jadro tvorené prevažne kremencami, bridlicami a rulami. Táto stavba sa prejavuje obľebšími povrchovými tvarmi. Na západnej strane Smrekovice sa nachádzajú dve kamenné suťoviská. Východné a západné kamenné more sú oddelené strmým hrebeňom. V strednej časti pohoria bezprostredne pod sedlom Branisko v nadmorskej výške 748 m dochádza k bifurkácii potoka Veľká Svinka. Vody sa tu delia. Menšia časť tečie východným smerom na Šariš a väčšia časť sa prepadáva do Diablovej diery, aby sa vo výveri Bystrík objavila na západnej strane

pohoria a vytvorila tak Diablov potok. Vody Diablovho potoka sa vlievajú do Hornádu a s vodami pôvodného potoka sa opäť stretnú pri Kysaku, kde sa Svinka vlieva do Hornádu. Pohorie vďaka svojej orientácii a pomerne vysokej nadmorskej výške predstavuje ťažko prekonateľnú prirodzenú hradbu. Nečudo, že staré obchodné cesty sa tomuto pohoriu vyhýbali a obchádzali ho z juhu v Hornádskej kotline, alebo zo severu v Toryskej kotline. Povráva sa, že v oblasti Petrovej hory stál kláštor. O jeho existencii však niet priameho dôkazu. Južne od Vyšného Slavkova na náhornej plošine Sihoť, časti Geredziny stál katolícky kostol s príľahlými budovami. Merania georadarom v roku 2013 v tejto oblasti ukázali pôdoryskostolíka s obdĺžnikovou loďou a pravdepodobne s polkruhovou svätyňou. Podľa pôdorysu sa dá predpokladať, že sa jedná o stredoveký objekt. Na severnej strane Braniska na Jazvečom vrchu nad obcou Lipovce, bol postavený začiatkom 13. storočia pravdepodobne strážny hrádok. O jeho význame a existencii vieme len veľmi málo. V skalách nad Kravcovou pod Homôlkou je v skalnom previse zručným kamenárom vytesaný nápis z roku 1759. Sú tam latinské slová „MEMENTO ME DOMINE“. Viažu sa k poľovníckej legende, ktorá sa podľa nápisu s veľkou pravdepodobnosťou aj skutočne stala. Severne od Vyšného Slavkova si pozornosť zaslúži plošina Šibeň so zaniknutou kruhovou stavbou, ktorá v minulosti slúžila spoločenstvu siedmich obcí na vykonávanie popráv. Plošina Koscelisko vo výške 844 m otvára krásny kruhový rozhľad na Branisko, Levočské vrchy, Vysoké Tatry, Bachureň a Čergov. Za hrebeňom severným smerom sú v doline Čierny močiar vodopády Starý mlyn. Tie sú však v pieskovcových laviciach flyšového pásma. Južne od Vyšného Slavkova vedie na rozhraní Braniska a Levočských vrchov cesta do Bijacoviec a pod Spišský hrad s odbočkou na Brutovce a Levoču. Južným smerom je však krajinársky veľmi zaujímavá rozsiahla náhorná plošina Sihoť. Z lúk je prekrásny výhľad na Vyšný Slavkov, hrebeň Ostrej s plošinami Šibeň, Koscelisko a na Okrúhle lúčky. Východným smerom dominuje pohľad na zalesnenú lokalitu Na Bani, za ktorou sa nachádzajú Vyšnoslavkovské vodopády v Dolnej a Hornej prielomovej rokline. Podhorský potok tu vo vápencoch vytvára Lavicový a Hadí vodopád. Vedľa vpravo pozorujeme Suchú dolinu, nad ktorou je turisticky prístupnená Veľká skala s atraktívnym skalným útvarom Tunelová brána. Úplne vpravo pozorujeme masív 1200 n vysokej Smrekovice, najvyššieho vrcholu Braniska. Vyše 600 metrové prevýšenie dáva Smrekovici dôstojný ráz. V hornej časti náhornej plošiny Sihoť, pri sedle Prašivá je tiež lokalita Turkova lúka. Povráva sa, že v čase tureckých vpádov sa tu v zamokrenej oblasti prepadol turecký vojak s koňom. Sihoťou v jej hornej časti viedla stará obchodná cesta. Pred Vyšným Slavkovom v osade Vlčia, v minulosti sa volala Chmelník, bol furmanský hostinec, pivovar a odtiaľ cez Sihoť viedla stará furmanská cesta na Spišský hrad. Kdesi v lesoch nad Pongráčovcami sú ukryté nepatrné zvyšky starých kamenných mostov. Branisko vo svojom názve bránilo prechodu zo Šariša na Spiš. Vďaka tomu sú prírodné krásy takmer neporušené. Mnohé tajomstvá sú ukryté a zabudnuté. Trpezlivo však čakajú na svoje objavenie.

Ten kto príde do Vyšného Slavkova sa na vlastné oči presvedčí o pravdivosti týchto slov. Odmenou za vynaloženú námahu bude prekrásna príroda a stretnutie s dobrosrdečnými obyvateľmi. Veríme, že každý si vo svojom srdci odnesie kúsok pohody a pokoja, ktorý tu v tomto prekrásnom kúte Slovenska vládne.

Autor textu:

Ing. Kamil Hudák

kamil.hudak@gmail.com

